

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла
Бойчука

Факультет декоративно-прикладного мистецтва
(назва факультету)

Кафедра мистецтвознавства і мистецької освіти
(назва кафедри)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
діяльності

(підпис)

І.В. Петрова
(ініціали, прізвище)

«12» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК.23 ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ УКРАЇНИ XIII–XVIII СТОЛІТЬ
(шифр і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
(перший (бакалаврський)/другий (магістерський))

галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
(шифр і назва)

освітня програма Мистецтвознавство
(назва)

спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
(шифр і назва)

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова/за вибором)

мова викладання українська
(українська/англійська)

ПОГОДЖЕНО

Керівник групи забезпечення освітньо-
професійної програми (для акредитованих ОПП та
акредитованих спеціальностей)

АБО

Керівник проектної групи (для ліцензованих ОПП та
ОПП, набір на які здійснюється вперше)

Сосік О. Д.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО

Протокол засідання кафедри
Мистецтвознавства і мистецької освіти
(назва кафедри)

27.08.2024 № 1

Завідувач кафедри

Гончар К. Р.
(підпис, ініціали, прізвище)

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія мистецтво та архітектури XIII–XVIII століть» для здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр за спеціальністю «023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація». КДАДПМД ім. М. Бойчука. 27.08.2024. 21 с.

Розробник(и): Кулівник Михайло Олександрович, старший викладач кафедри мистецтвознавства і мистецької освіти КДАДПМД ім. М. Бойчука

Робочу програму перевірено

Декан факультету

(підпис)

Дяченко А. В.

(ініціали, прізвище)

28.08.2024

Робоча програма розглянута та схвалена на засіданні науково-методичної ради факультету _____

(назва факультету)

Протокол засідання НМР факультету 27.08.2024 № 1

Голова НМР факультету

(підпис)

Петрук Р. І.

(ініціали, прізвище)

1. **Опис навчальної дисципліни**

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів - 7	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» ОП Мистецтвознавство	Рік підготовки:	
Електронна адреса kulivnyk_m@kdidpamid.edu.ua		2-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _ (назва)			
		Семестр	
Загальна кількість годин – 210		3-й	4-й
	Лекції		
	68 год.		
	Практичні		
	8 год.		
	Семінарські		
	30 год.		
	Самостійна робота		
	104 год.		
	Індивідуальні завдання:		
	Вид контролю: поточний підсумковий		
	Форма контролю: залік/екзамен		
Тижневих годин для денної форми навчання: Аудиторних 3 семестр – 2 4 семестр - 4 самостійної роботи студента 3 семестр – 2 4 семестр – 4	Освітній ступінь (освітньо-кваліфікаційний рівень): «Бакалавр» (освітній рівень перший)		

2. Мета та заплановані результати навчання

2.1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета дисципліни «Історія мистецтво та архітектури XIII–XVIII століть» – ґрунтовне ознайомлення студентів з історією виникнення, розвитком та специфікою архітектури, різних видів технік і матеріалів, а також навчити вірному, аналітичному підходу до сприйняття й розуміння творів архітектури різних епох, стилів і напрямків.

2.2. Заплановані результати навчання модуля навчальної дисципліни

Внаслідок вивчення модуля навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі

програмні результати навчання:

ПРН 1. Застосовувати комплексний мистецтвознавчий підхід до вивчення та інтерпретації категорій часу і простору в мистецтві, цілісного образу в творі.

ПРН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння історії та теорії мистецтва, сфери професійної діяльності (музейної, галерейної, кураторської, викладацької), застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях;

ПРН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 6. Застосовувати знання з композиції, формальних, об'ємно-просторових рішень мистецьких творів у процесі аналізу творів мистецтва і застосовувати результати у контексті інтерпретації художнього твору.

ПРН 7. Виявляти морфологічні, стильові та кольоро- фактурні властивості творів, арт-об'єктів, що відносяться до образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації, використовувати їх для оцінки та експертизи.

ПРН 8. Аналізувати, інтерпретувати конструктивну ідею та композиційні рішення творів мистецтва; вміти типологізувати творчі ідеї та художні якості творів; визначати підходи до вивчення ціннісних аспектів культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при дослідженні концепції твору та художнього образу;

ПРН 9. Застосовувати знання з мистецтвознавства у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід у мистецькій освіті.

ПРН 14. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі;

ПРН 15. Володіти понятійно-термінологічним апаратом мистецтвознавства, опиратися на теорію науки та методологію вивчення образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ПРН 16. Розуміти вагому роль національної ідеї та концепції українського мистецтва у творчих інтенціях художників, їх бачення у реалізації змісту і стилістичного вирішення творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.

ПРН 17. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, що впливають на культурну ідентифікацію, пам'ять духовний розвиток в контексті поступу національної культури.

ПРН 18. Формувати національну свідомість і культуру особистості, популяризувати екологію інформаційного споживання, саморозвитку, вибору життєвих стратегій та професійної діяльності.

Вивчення модуля навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей загальних:

ЗК 2. Здатність зберігати і примножувати культурно- мистецькі, духовні, моральні цінності суспільства, наукові досягнення, розуміти історію і закономірності розвитку предметної області, її місця в загальній і мистецькій картині світу.

спеціальних (фахових, предметних):

СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно- просторового та візуального середовища.

СК 4. Здатність розуміти та дати об'єктивну оцінку майстерності художників у володінні техніками та технологіями у різних матеріалах за спеціалізаціями. Мати для цього практичні навички.

СК 9. Здатність використовувати професійні знання у професійній діяльності.

СК 13 Здатність викладати фахові мистецтвознавчі дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх школах та мистецьких закладах освіти.

3. Передумови вивчення дисципліни

№ з/п	Навчальні дисципліни, вивчені раніше
1	Вступ до мистецтвознавства
2	Історія мистецтва. Теорія мистецтва та аналіз творів.
3	Протоісторія українського мистецтва
4	Історія мистецтва та архітектури Давньої Русі

4. Очікувані результати навчання

Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі **результати навчання:**

знати:

- Основні стилістичні напрямки мистецтва та архітектури цього періоду, такі як готика, ренесанс, бароко та рококо;
- Історичний контекст розвитку мистецтва та архітектури в Європі та Україні в зазначений період;
- Характеристики провідних творів мистецтва: зразки живопису, скульптури, архітектури та декоративно-ужиткового мистецтва;
- Роль мистецтва та архітектури у формуванні культурної спадщини.

вміти:

- Аналізувати твори мистецтва та архітектури з погляду стилістичних особливостей, символіки та художніх прийомів;
- Визначати етапи розвитку стилів на основі аналізу пам'яток мистецтва та архітектури;
- Порівнювати твори різних епох та регіонів, виявляючи спільні риси та відмінності;
- Інтерпретувати ідейно-естетичні аспекти творів мистецтва та архітектури в контексті їх історичного періоду.

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. Тематичний план навчальної дисципліни

3 семестр

Назва модулів і тем	Кількість годин
---------------------	-----------------

	усього	лек	практ	сем	срс
Модуль 1. Українське мистецтво XIII–XVI ст.					
Тема 1. Мистецтво Київської Русі XIII ст.	8	2			5
Тема 2. Особливості мистецтва Галицько-Волинського князівства XIV–XVI ст.	10	2		2	5
Тема 3. Архітектура України XIV–XVI ст.	10	2		2	5
Тема 4. Живопис, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво XIV–XVI ст.	12	2	2	2	5
Тема 5. Мистецькі традиції Запорізької Січі	10	2		2	5
Тема 6. Розвиток книжкової мініатюри XIV–XVI ст.	10	2		2	5
Усього годин за модулем 1	60	18	2	10	30
4 семестр					
Модуль 2. Українське мистецтво друга пол. XVI –XVIII ст.					
Тема 7. Українська архітектура доби Ренесансу.	13	6		2	5
Тема 8. Український іконопис другої пол. XVI–XVII ст.	13	6		2	5
Тема 9. Скульптура, пластика, живопис другої пол. XVI –XVII ст.	20	6		4	10
Тема 10. Бароковий стиль в українському мистецтві XVIII століття: еволюція і регіональні особливості	22	6	2	2	12
Тема 11. Іконопис XVIII століття: зміна канонів і поява нових стилістичних рішень	18	6		2	10
Тема 12. Роль гравюри в українському мистецтві XVIII століття	18	6		2	10
Тема 13. Українська дерев'яна архітектура XVIII століття: симбіоз традицій і барокових форм	18	6		2	10
Тема 14. Мистецтво гетьманської України: портретний живопис та символіка влади. Сарматський портрет	28	8	4	4	12

Усього годин за модулем 2	150	50	6	20	74
Усього годин	210	68	8	30	104

Загальний обсяг – **210 год.**, в тому числі:

Лекції **68 год.**

Практичних – **8 год**

Семінарських – **30 год**

Самостійна робота – **104 год**

5.2. Теми лекцій 3 СЕМЕСТР

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
МОДУЛЬ 1. Українське мистецтво XIII–XVI ст.		
1	Тема 1. Мистецтво Київської Русі XIII ст. Архітектура, іконопис, фресковий розпис, декоративно-ужиткове мистецтво. Візантійські традиції в іконописі та адаптація їх до місцевих умов. Впливи сусідніх культур, що формували нові стилістичні елементи в декоративному оформленні храмів і ужиткових виробів. [2], [5], [9], [11]	2
2.	Тема 2. Особливості мистецтва Галицько-Волинського князівства XIV–XVI ст. Особливості архітектури, іконопису, книжкової мініатюри, ремісничого мистецтва. Вплив візантійських, західноєвропейських і місцевих традицій, які формували унікальну синтезовану естетику регіону. Значення церковного мистецтва в культурному житті князівства, розвитку іконографії та сакральної архітектури. Соціокультурні чинники, які впливали на формування мистецьких традицій, взаємодія із сусідніми країнами та ролі князівської еліти у підтримці мистецтва. [5], [6], [9], [10], [16]	2
3.	Тема 3. Архітектура України XIV–XVI ст. Основні тенденції та стилістичні особливості тогочасного будівництва в контексті історичних, політичних та культурних змін. Вплив готики, ренесансу та локальних традицій, які формували унікальний вигляд українських храмів, фортифікаційних споруд і громадських будівель. Ключові архітектурні об'єкти: оборонні замки Західної України, готичні костели, дерев'яні церкви Карпатського регіону та міські ратуші, які поєднують європейські тенденції з місцевою стилістикою. Роль архітектури у формуванні соціальної ідентичності, релігійної сфери та урбаністичного середовища того часу. [5], [7], [13], [17]	2

4.	Тема 4. Живопис та декоративно-ужиткове мистецтво XIV–XVI ст. Основні напрямки розвитку українського мистецтва XIV–XVI ст. Політичні, культурні та релігійні зміни, які вплинули на формування художніх традицій. Еволюція живопису, графіки та декоративно-ужиткового мистецтва, в контексті взаємодії візантійських, готичних і ренесансних впливів із місцевими традиціями. Ремісничі осередки кераміки, ткацтва та ювелірної справи, що відігравали важливу роль у формуванні національного стилю. [5], [7], [11]	2
5.	Тема 5. Мистецькі традиції Запорізької Січі XIV–XVI ст. Роль мистецтва в козацькій спільноті, його вплив на формування національної ідентичності та культурного середовища. Особливості стилю та технік, які використовували майстри, впливи візантійських і народних традицій. Синтезі військових і духовних аспектів у козацькому мистецтві. Зброя та спорядження як витвори декоративно-ужиткового мистецтва. Унікальні художні рішення в іконописі. Значення символіки та орнаменту, створенні предметів побуту та релігійних реліквій. [7], [8], [11], [16]	2
6.	Тема 6. Розвиток книжкової мініатюри XIV–XVI ст. Роль християнської церкви в освітньому процесі та збереженні рукописної традиції. Основні осередки книжкової мініатюри: Києво-Печерська лавра, Острог та Перемишль, Львівський скрипторій. Стилєві особливості: Орнаментальність, Візантійський вплив, Локальна самобутність, Кольорова палітра. Роль і значення книжкової мініатюри: Освітня функція, Збереження традицій, Розвиток мистецтва. [5], [7], [11]	2
Усього годин		18

4 СЕМЕСТР

№ з/п	Назва теми, її анотація	Кількість годин
		ДФН
МОДУЛЬ 2. Українське мистецтво друга пол. XVI –XVIII ст.		
7.	Тема 7. Українська архітектура доби Ренесансу. Ключові риси ренесансного стилю, адаптованого до місцевих традицій та умов, зокрема в контексті соціально-економічних і культурних змін епохи. Характерні архітектурні форми, вплив західноєвропейських стилів на українське зодчество, роль ремісничих цехів і майстрів у формуванні стилістики епохи. Успенська церква у Львові, Кам'янець-Подільська ратуша та замкові комплекси Західної України, як приклад синтезу ренесансних та традиційних елементів. [5], [13], [17]	6

8.	<p>Тема 8. Український іконопис другої пол. XVI–XVII ст. Стилістичні та композиційні новації, які проявилися в поєднанні канонічних принципів із новими мистецькими ідеями. Основні центри іконопису, зокрема Львів, Київ та Острог, що стали осередками культурного та духовного життя. Роль братств і монастирів у підтримці іконописних майстерень. Технічні й художні особливості творів: використання насиченої кольорової палітри, деталізованих орнаментів та складних багатофігурних композицій. Символізм та ідейному наповненні ікон, які відображали не лише релігійні, а й суспільні процеси епохи. Вплив Берестейської унії 1596 року на іконописну традицію та формування нового художнього стилю, що поєднував східні й західні мистецькі риси. [6], [10], [11]</p>	6
9	<p>Тема 9. Скульптура, пластика, живопис другої пол. XVI –XVII ст. Особливості скульптурного мистецтва та пластики, у сакральних об'єктах, іконостасах та надгробках. Різьблені дерев'яні іконостаси як візитівка українського релігійного мистецтва цього часу. Живопис як ключовий елемент розвитку культури зазначеної доби, що проявився у монументальному мистецтві, іконописі та портретному жанрі. Творчість майстрів Острозької школи та вплив європейських художніх центрів. Формування нових естетичних принципів, що відобразилися в індивідуалізації образів, драматизмі композицій та яскравій символіці. [3], [4], [6], [7], [8], [9], [11]</p>	6
10	<p>Тема 10. Бароковий стиль в українському мистецтві XVIII століття: еволюція і регіональні особливості. Ключові етапи еволюції барокового стилю, його адаптація до локальних умов та особливості прояву в різних регіонах України. Архітектурні форми бароко: храмові комплекси, іконостаси, монументальні розписи. Вплив західноєвропейських барокових традицій та елементи, що відображають унікальну українську художню ідентичність. Живопис, скульптура та декоративно-ужиткове мистецтво. Регіональні відмінності українського бароко: особливості стилістики у Київському, Галицькому та Лівобережному регіонах. Роль видатних митців і архітекторів, які зробили вагомий внесок у розквіт барокового мистецтва в Україні. [13], [14], [15], [16]</p>	6
11	<p>Тема 11. Іконопис XVIII століття: зміна канонів і поява нових стилістичних рішень. Трансформація українського іконопису в період активного впливу європейських художніх течій. Зміни, що відбулися у традиційних канонах іконопису під впливом барокової естетики, поява нових стилістичних рішень, які поєднували релігійні та світські елементи. Процесу поступової індивідуалізації образів святих, драматизації сцен і введення до композиції нових</p>	6

	декоративних елементів. Приклади регіональних шкіл іконопису: Київська, Львівська та Волинська, а також їхній внесок у формування унікального художнього стилю. Технологічні інновації, зміни в колористиці, орнаментиці та використання перспективи, які позначилися на іконописі цього періоду. Вплив творчості західноєвропейських митців на українських майстрів, зокрема через поліхромні розписи храмів і розвиток портретного живопису. [4], [6], [7], [8], [10]	
12	Тема 12. Роль гравюри в українському мистецтві XVIII століття. Художні, релігійні та соціальні аспекти гравюри, яка виступала не лише як естетичний феномен, але і як інструмент освітньої та ідеологічної комунікації. Розвиток технік гравірування в монастирських майстернях, зокрема Києво-Печерської лаври, де створювалися видатні зразки книжкової графіки, ілюстрацій до богословських праць та гравюр для пропагування ідей православ'я. Портретні гравюри, що відображали образи козацької старшини, духовенства та меценатів, підкреслюючи їхній соціальний статус і роль у культурному житті. Особливості стилістики української гравюри XVIII століття, яка поєднувала барокову декоративність із національною самобутністю. [5], [6], [7]	6
13	Тема 13. Українська дерев'яна архітектура XVIII століття: симбіоз традицій і барокових форм. Архітектурні особливості дерев'яного зодчества України цього періоду. Поєднання місцевих будівельних традицій із впливами європейського бароко, яке проявилось в оформленні храмів, дзвіниць та житлових споруд. Основні типи церковної архітектури: тризрубні та п'ятизрубні храми з бароковими акцентами у декоративних елементах, композиційних рішеннях і конструктивних формах. Регіональні особливості дерев'яної архітектури: Гуцульщина, Поділля та Полісся. Пропорційності, декоративності та символізму барокових елементів у дерев'яних церквах. Роль майстрів-архітекторів у збереженні народних традицій, які адаптували нові естетичні тенденції, залишаючи фундаментальну повагу до природних матеріалів і локальної стилістики. [6], [12], [16]	6
14	Тема 14. Мистецтво гетьманської України: портретний живопис та символіка влади. Сарматський портрет. Художніх традицій та символіки в образотворчому мистецтві України XVII–XVIII століть. Розвиток портретного жанру як одного з ключових засобів репрезентації влади та статусу в козацькій державі. Сарматський портрет, як відображення ідеології сарматизму. Композиція, колористика, та ключові атрибути, які підкреслювали соціальний статус, та слугували символами гетьманської влади: військові досягнення та патріотизм зображених осіб: булави, герби, шаблі та дорогі тканини. Зв'язок портретного живопису з	8

	європейськими традиціями та локальними особливостями. Роль портретів гетьманів і козацької старшини у формуванні національної ідентичності. Найбільш визначні зразки: портрети Богдана Хмельницького, Івана Мазепи та інших видатних постатей. [3], [4], [6], [7], [8], [10], [11], [13], [14], [15], [16]	
Усього годин за модулем 2		50
Усього годин		68

5.3. практичні заняття

4 СЕМЕСТР

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН
МОДУЛЬ 1. Українське мистецтво XIII–XVI ст.		
1.	Тема 4. Живопис, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво XIV–XVI ст. Аналіз твору одного з видів мистецтва XIV–XVI ст. (композицію, колористику, використання орнаментів, технічні особливості). Порівняльний аналіз українських творів мистецтва цього періоду з аналогічними європейськими зразками. Наприклад: Порівняння книжкових мініатюр Київської Русі та ілюстрацій італійського ренесансу; Аналіз різьблення українських іконостасів і західноєвропейських вівтарів.	2
Усього годин за модулем 1		2

4 СЕМЕСТР

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН
МОДУЛЬ 2. Українське мистецтво друга пол. XVI –XVIII ст.		
3.	Тема 10. Бароковий стиль в українському мистецтві XVIII століття: еволюція і регіональні особливості. Аналіз одного з творів українського мистецтва XVIII століття (живопис, архітектуру, скульптуру або декоративно-ужиткове мистецтво): основні барокові риси (композиція, орнамент, колористика, використання світла); прояв регіональних особливостей. Порівняльний аналіз двох зразків барокового мистецтва з різних регіонів (Визначення спільних рис, що відповідають бароковій стилістиці та відмінностей, зумовлених локальними традиціями). Приклад: Порівняння дерев'яної церкви з Карпатського регіону та мурованої церкви Києво-Печерської лаври.	2

4.	Тема 14. Мистецтво гетьманської України: портретний живопис та символіка влади. Сарматський портрет. Аналіз одного з сарматських портретів (Богдана Хмельницького, Івана Мазепи або Петра Дорошенка): Композиція (розташування постаті, фон); Символіка (атрибути, кольорова гама, одяг); вираз емоцій і передача статусу. Порівняльний аналіз сарматського портрету із бароковим портретом (відмінності у використанні символів та композиційних прийомів)	4
Усього годин за модулем 2		6

5.4. Семінарські заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН
МОДУЛЬ 1. Українське мистецтво XIII–XVI ст. (3 семестр)		
1.	Тема 2. Особливості мистецтва Галицько-Волинського князівства XIV–XVI ст. Естетичні особливості галицько-волинських ікон. (ікона Богородиці Холмської). Архітектурні елементи Успенського собору в Галичі або іншого характерного храму цього періоду. Взаємодія візантійських і європейських традицій, що вплинула на формування локальної мистецької школи.	2
2.	Тема 3. Архітектура України XIV–XVI ст. Конструктивні особливості та функціональне призначення архітектурних споруд (замки, фортеці). Вплив релігійних традицій на архітектуру храмів та монастирів. Споруди, що демонструють синтез візантійських традицій і західноєвропейських стилів. архітектурні особливості різних регіонів України (Галичина, Волинь, Поділля).	2
3.	Тема 4. Живопис, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво XIV–XVI ст. Ключові риси українського живопису XIV–XVI ст. Взаємодія народного декоративно-ужиткового мистецтва з професійними художніми техніками. Вплив релігії на формування художніх традицій цього періоду. Значення орнаменту в декоративно-ужитковому мистецтві XIV–XVI ст. Аналіз конкретного прикладу рукопису або мініатюри цього періоду (кольори, символіку та техніки).	2
4.	Тема 5. Мистецькі традиції Запорізької Січі. Архітектурні особливості культових споруд, які будувалися козаками. Роль іконопису в культурі Січі. Відмінність від інших регіонів України. Символіка та герби козаків: використання в побуті та на полі бою. Вплив козацького мистецтва вплинули на українську культуру в наступні століття.	2

5.	Тема 6. Розвиток книжкової мініатюри XIV–XVI ст. Вплив візантійських традицій на формування української книжкової мініатюри. Особливості художнього стилю мініатюр (Пересопницьке Євангеліє 1556–1561pp. , Луцьке Євангеліє XIV ст.)	2
Усього годин за модулем 1		10

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		ДФН
МОДУЛЬ 2. Українське мистецтво друга пол. XVI –XVIII ст. (4 семестр)		
7.	Тема 7. Українська архітектура доби Ренесансу. Ключові особливості, які відрізняють український ренесанс від західноєвропейського. Вплив місцевих традицій на формування ренесансного стилю (на прикладі Замку у Підгірцях та Успенської церкви у Львові). Видатні архітектори українського ренесансу, (Петро Красовський, Павло Римлянин).	2
8.	Тема 8. Український іконопис другої пол. XVI–XVII ст. Ключові стилістичні риси українського іконопису другої половини XVI–XVII століть. Вплив європейського ренесансу та бароко на українську іконописну традицію. Визначення образу Богородиці у творах українського іконопису цього періоду. Сильові особливості, колористика та символіка ікон «Богородиця Одигітрія» та «Юрій Змієборець».	2
9.	Тема 9. Скульптура, пластика, живопис другої пол. XVI –XVII ст. Особливості скульптурного мистецтва другої половини XVI–XVII ст. Вплив європейського Ренесансу на розвиток монументального живопису в Україні. Роль релігійного мистецтва у формуванні естетики цього періоду. Порівняльний аналіз художніх особливостей іконостасів українських церков другої половини XVI ст. із західноєвропейськими зразками сакрального мистецтва. Спільні риси та відмінності між іконописом та монументальним живописом цього періоду.	4
10.	Тема 10. Бароковий стиль в українському мистецтві XVIII століття: еволюція і регіональні особливості. Відмінності між українським бароко та його європейськими зразками. Регіональні особливості бароко в різних частинах України (Київське бароко, Галичина та Лівобережжя)	2
11.	Тема 11. Іконопис XVIII століття: зміна канонів і поява нових стилістичних рішень. Зміни в композиції та іконографії: порівняння традиційних канонів і новаторських рішень у зображенні святих, архітектурних фонів та декоративних	2

	елементів. Вплив зміни технік і матеріалів (використання олійних фарб) на вигляд і функцію ікон. Порівняльний Аналіз ікон із львівських чи київських майстерень з роботами XVII століття.	
12.	Тема 12. Роль гравюри в українському мистецтві XVIII століття. Стилiстичні ознаки української гравюри XVIII століття. Взаємодія гравюри з іншими видами мистецтва (іконопис, архітектура). Роль Києво-Печерської лаври як центру створення гравюр. Українська гравюра XVIII століття як культурний мосток між релігійною і світською традиціями.	2
13.	Тема 13. Українська дерев'яна архітектура XVIII століття: симбіоз традицій і барокових форм. Симбіоз традиційних і барокових форм у дерев'яній архітектурі. Вплив стилістичних змін на сприйняття сакральної архітектури.	2
14.	Тема 14. Мистецтво гетьманської України: портретний живопис та символіка влади. Сарматський портрет. Основні стильові особливості сарматського портрета. Роль сарматського портрету у формуванні національної ідентичності.	4
Усього годин за модулем 2		20

5.5. Самостійна робота

№ з/п	Найменування робіт (теми)	Кількість годин	Вид контролю
МОДУЛЬ 1. (3 семестр)			
1	Тема 1. Мистецтво Київської Русі XIII ст.	5	поточний
2	Тема 2. Особливості мистецтва Галицько-Волинського князівства XIV–XVI ст.	5	поточний
3	Тема 3. Архітектура України XIV–XVI ст.	5	поточний
4	Тема 4. Живопис, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво XIV–XVI ст.	5	поточний
5	Тема 5. Мистецькі традиції Запорізької Січі.	5	поточний
6	Тема 6. Розвиток книжкової мініатюри XIV–XVI ст.	5	поточний
Усього за модулем 1		30	залік
МОДУЛЬ 2. (4 семестр)			
7	Тема 7. Українська архітектура доби Ренесансу	5	поточний
8	Тема 8. Український іконопис другої пол. XVI–XVII ст.	5	поточний

9	Тема 9. Скульптура, пластика, живопис другої пол. XVI –XVII ст.	10	поточний
10	Тема 10. Бароковий стиль в українському мистецтві XVIII століття: еволюція і регіональні особливості.	12	поточний
11	Тема 11. Іконопис XVIII століття: зміна канонів і поява нових стилістичних рішень.	10	поточний
12	Тема 12. Роль гравюри в українському мистецтві XVIII століття	10	поточний
13	Тема 13. Українська дерев'яна архітектура XVIII століття: симбіоз традицій і барокових форм	10	поточний
14	Тема 14. Мистецтво гетьманської України: портретний живопис та символіка влади. Сарматський портрет	12	поточний
Усього за модулем 2		74	екзамен
Усього годин за 3,4 семестри		104	

6. Засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Під час викладання курсу використовуються наступні методи навчання:

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій, пояснення, розповідь, бесіда.
- Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, репродуктивно-варіативні, пошукові, творчі, проблемно-пошукові, інтегративні.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з ілюстративним матеріалом.

2. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).
- Добір додаткового теоретичного та ілюстративного матеріалу.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи діагностики:

методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

методи письмового контролю: модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування; реферативно-дослідницька курсова робота.

Методи творчо-пошукового контролю: творчо-пошукове тестування; аналіз

варіативності пошукових ескізів; аналіз образно-емоційної складової проектної графіки.

методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

7.Форми поточного та підсумкового контролю

Форми контролю	Максимальна кількість балів
Усна доповідь, доповнення (робота в аудиторії)	5 x 4 бали = 20 балів
Перевірка виконання практичних завдань	5 x 7 бали = 35 балів
Контрольна робота	2 x 10 балів = 20 балів
Підготовка презентації	10 балів
Представлення результатів науково-дослідних робіт на студентських конкурсах, конференціях, олімпіадах тощо	бонусні бали (до 15 балів)
Всього	100

8. Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів за 100-бальною шкалою (3-й та 4-й семестри)	
Поточний контроль (ПК)	
Форми поточного контролю змістових модулів	Максимальні бали за виконані завдання
МОДУЛЬ 1 (3 СЕМЕСТР)	
Тема 1. Мистецтво Київської Русі XIII ст.	10
Тема 2. Особливості мистецтва Галицько-Волинського князівства XIV–XVI ст.	10
Тема 3. Архітектура України XIV–XVI ст.	20
Тема 4. Живопис, графіка, декоративно-ужиткове мистецтво XIV–XVI ст.	20
Тема 5. Мистецькі традиції Запорізької Січі.	20
Тема 6. Розвиток книжкової мініатюри XIV–XVI ст.	20
Усього за 3 семестр	100
МОДУЛЬ 2 (4 СЕМЕСТР)	
Тема 7. Українська архітектура доби Ренесансу	10
Тема 8. Український іконопис другої пол. XVI–XVII ст.	10

Тема 9. Скульптура, пластика, живопис другої пол. XVI – XVII ст.	10
Тема 10. Бароковий стиль в українському мистецтві XVIII століття: еволюція і регіональні особливості.	20
Тема 11. Іконопис XVIII століття: зміна канонів і поява нових стилістичних рішень.	10
Тема 12. Роль гравюри в українському мистецтві XVIII століття	10
Тема 13. Українська дерев'яна архітектура XVIII століття: симбіоз традицій і барокових форм	10
Тема 14. Мистецтво гетьманської України: портретний живопис та символіка влади. Сарматський портрет	20
Усього за 4 семестр	100

8.1 Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія мистецтва та архітектури України XIII –XVIII століть » для здобувачів вищої освіти за першим освітнім ступенем (освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр») за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» КДАДПМД ім. М. Бойчука. 2024. 21 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Асєєв Ю. С. *Професія – архітектор*. Київ: Будівельник, 1991.
2. Асєєв Ю. С. *Джерела. Мистецтво Київської Русі*. Київ, 1980.
3. Білецький П. *Український портретний живопис XVII – XVIII століть*. Київ: Мистецтво, 1969. 320 с.
4. Жолтовський П. М. *Український живопис XVII – XVIII ст.* Київ, 1978
5. Запаско Я. П. *Мистецтво книги на Україні в XVI – XVIII ст.* Львів, 1974.
6. Марченко М. І. *Історія українською культури: з найдавніших часів до середини XVIII ст.* Київ, 1961.
7. Овсійчук В. А. *Українське мистецтво XVI – першої половини XVIII ст.* Київ, 1985.
8. Овсійчук В. А. *Українське малярство X–XVIII ст.: проблеми краси*. Львів, 1996.
9. Сак Л. М., Гельман М. І. *Про композицію в скульптурі*. Київ: Держ. вид-во образотв. мистецтва і муз. літератури, 1959.
10. Степовик Д. В. *Історія української ікони X – XX ст.* Київ, 1996.
11. Степовик Д. В. *Скарби України*. Київ, 1990
12. Толочко П. П. *Київська Русь*. Київ, 1996.
13. Тимофієнко В. І. *Архітектура і монументальне мистецтво: Терміни та поняття*. Київ: Вид-во Інституту проблем сучасного мистецтва. Головкивархітектура, 2002.
14. Тимофієнко В. І., Єрошев В. Ю. *Українська садибна архітектура другої половини XVIII – першої половини XIX століття*. Київ, 2000.
15. Школьна О. В. *Великосвітські мануфактури князів Радзивіллів XVIII–XIX століть на теренах Східної Європи: монографія*. Київ: Ліра-К, 2018. 192 с.
16. Школьна О. В. *Шовк у побуті українців XVII–XIX ст. і питання його музейного експонування. Питання теорії науки і техніки*. Київ, 2014. № 3. С. 61–75.
17. Юрченко Т. Г. *Дерев'яна архітерктура України*. Київ, 1970.

12. Узгодження робочої програми навчальної дисципліни

Л И С Т

узгодження робочої навчальної програми

з дисципліни Історія мистецтва та архітектури України XIII –XVIII століть,

(назва навчальної дисципліни)

складеної відповідно до освітньо-професійної програми

підготовки бакалаврів за напрямом/спеціальністю 023 образотворче

мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

розробленої

старшим викладачем кафедри ММО Кулівником М.О.

	Прізвище, ім'я, по батькові завідувача	Підпис	Дата та № протоколу засідання кафедри
Кафедра, за якою закріплена дисципліна – <u>Мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)			
Випускова кафедра – <u>Мистецтвознавства і мистецької освіти</u> (назва кафедри)			

13. Зміни та доповнення до робочої програми навчальної дисципліни

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата та номер протоколу засідання кафедри	Примітки